

Vaalitoimikunnan ja vaalilautakunnan asettaminen / Aluevaalit 2022

Kh 02.11.2021 § 326

Valmistelija

Hallintojohtaja Kaisa Häkkinen-Paananen
puh. 044 4491 202
kaisa.hakkinen-paananen@ruokolahti.fi

Seuraavat yleiset vaalit ovat aluevaalit, jotka toimitetaan sunnuntaina 23.1.2022. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 12.–18.1.2022

Aluevaalit toimitetaan kunnissa pääpiirteissään samalla tavalla kuin kuntavaalit, kuitenkin siten, että ehdokasasetteluun liittyvistä tehtävistä ja vaalien tuloksen vahvistamisesta huolehtii kunnan keskusvaalilautakunnan sijasta uusi viranomaisen, aluevaalilautakunta. Aluevaalilautakunnan asettaa aluevaltuusto, mutta ensimmäisissä aluevaaleissa kuitenkin aluehallintovirasto.

Työnjako eri vaaliviranomaisten välillä aluevaaleissa on siten pääpiirteittäin seuraava:

Kunnan vaaliviranomaiset:

Kunnan keskusvaalilautakunta:

- ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestelyt,
- vaaleista tiedottaminen kunnassa,
- ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastus,
- ennakkoäänien laskenta ja vaalipäivän äänten tarkastuslaskenta sekä vahvistettujen äänimäärien ilmoittaminen vaalitietojärjestelmän välityksellä aluevaalilautakunnalle.

Vaalitoimitsijat ja vaalitoimikunnat:

- ennakkoäänestyksen toimittaminen.

Vaalilautakunnat:

- vaalipäivän äänestyksen toimittaminen ja äänten alustava laskenta.

Aluevaalilautakunta:

- ehdokashakemusten käsittely sekä ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen ja sen jakelu hyvinvointialueen kunnille.

Kunnanhallitus asettaa kutakin vaalipäivän äänestyspaikkaa varten vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme, sekä laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yhden tai useamman vaalitoimikunnan, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Ruokolahdella on yksi äänestyspaikka, Ruokolahden liikuntahalli, Metsolantie 9, 56100 Ruokolahti.

Vaalilautakuntaan kelpoisuusvaatimukset ovat seuraavat:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla

ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva aluevaalien ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Vaalitoimikuntaan kelpoisuusvaatimukset ovat seuraavat: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä eivät voi olla vaalien ehdokas, hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa.

Kelpoisuuteen vaikuttava ehdokkuus tarkoittaa ehdokkuutta missä hyvinvointialueessa tahansa: esimerkiksi hyvinvointialueella ehdokkaaksi asetetun sisarus ei ole kelpoinen vaalitoimikunnan jäseneksi missään kunnassa. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Kunnan on syytä ylläpitää vaalitoimikunnan ja -lautakunnan jäsenen tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava palkkio vastaa tehtävän vaativuutta. Vaalitoimikunnan ja -lautakunnan jäsenellä ja varajäsenellä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Vaalilautakuntaa asetettaessa tulee huomioida se, että vaalipäivän äänestyksessä vaalilautakuntien tulisi toimia lähtökohtaisesti siten, että lautakunnalla olisi valmius ottaa vastaan myös yksittäisiä ulkona tapahtuvia äänestyksiä päätösvaltaisessa kokoonpanossa (kolme jäsentä). Suositeltavaa onkin, että vaalilautakunnan varajäsenistä vähintään yksi olisi paikalla samaan aikaan kuin viisi varsinaista jäsentäkin. Kunnan tulee myös huolehtia siitä, että kotiaänestyksen vaalitoimitsijoita rekrytoidaan riittävästi ja että vaalitoimikuntia nimetään tarvittaessa useampia kuin yksi. Kaikkia tehtäviä varten on syytä rekrytoida myös varahenkilöitä;

Kunnanhallitus asetti vuoden 2021 kuntavaaleja varten yhden vaalilautakunnan, johon kuului puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme (3) jäsentä ja kaksitoista (12) varajäsentä sekä yhden vaalitoimikunnan, johon kuului puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi (1) jäsen ja viisi (5) varajäsentä.

Esittelijä Hallintojohtaja Kaisa Häkkinen-Paananen

Päätösehdotus Kunnanhallitus asettaa vuoden 2022 aluevaaleja varten yhden vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme (3) jäsentä ja kaksitoista (12) varajäsentä sekä yhden vaalitoimikunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi (1) jäsen ja viisi (5) varajäsentä.

Päätös Kunnanhallitus jätti asian pöydälle.

Kh 09.11.2021 § 345
235/00.00.00.01/2021

Valmistelija Hallintojohtaja Kaisa Häkkinen-Paananen

Esittelijä Hallintojohtaja Kaisa Häkkinen-Paananen

Päätösehdotus Kunnanhallitus asettaa vuoden 2022 aluevaaleja varten yhden vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme (3) jäsentä ja kaksitoista (12) varajäsentä sekä yhden vaalitoimikunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi (1) jäsen ja viisi (5) varajäsentä.

Päätös Kunnanhallitus asetti vuoden 2022 aluevaalien vaalilautakunnan kokoonpanoksi:
puheenjohtaja Airi Ruukonen,
varapuheenjohtaja Tea Ainoa,
kolme jäsentä: Eija Jurva, Olavi Kiiski ja Saara Tella sekä
varajäsenet: Pirkko Behm, Sirpa Frosti-Nenonen, Mirja Henttonen, Reijo Hänninen, Sirpa-Riitta Kautonen, Leena Tarkiainen, Lea Väistö, Raija Aatsinki, Mia Velling ja Matti Poittinen.

Kunnanhallitus asetti vuoden 2022 aluevaalien vaalitoimikunnan kokoonpanoksi:
puheenjohtaja Raija Aatsinki,
varapuheenjohtajaksi Eila Jäppinen,
jäsen Olavi Kiiski ja
varajäsenet: Mirja Henttonen, Matti Paakki, Mia Velling ja Matti Poittinen.

Kunnanhallituksen jäsenet Jari Niiranen ja Konsta Lappalainen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn jälkeen kello 17.27.